

Slova odvahy

23. 11. 2002

Před měsícem jsme opustili Evropu. Ráno sladce spal až do šesti. Po ranní dānē usilovná meditace. Pak zase sladce spal asi půl hodiny. Elektrikář se jmenuje ctihodný Santaviháří. Dal jsem mu kalendář se zasněženými Krkonošemi. Zdá se, že měl radost. Se zájmem si ho prohlédl i Loku hamuduru a řekl, že very nice. Zatím svítí sluníčko, ale v noci je velmi „chladno“, odhadoval bych to na pětadvacet stupňů. V mojí, nebo spíš nad mojí postelí něco bydlí. Na jednom místě je vždycky spousta malých kuliček, které vypadají jako světlý mák. Mravenci? Červotoč? Brouk všechnožrout? V noci opět divné sny. Příjemné i nepříjemné. Nevím proč jsem měl ochránit nebo někam přenést dvě ptáčata tak, že jsem si je strčil do pusy. Měl jsem agresivní sliny. Úplně je to rozleptalo. Vyplivl jsem jen kostřičky. Tfu. (Bylo to bez chuti.) Doktor odjel za svým Mistrem. Tak tohle teda bylo něco, co jsem ještě neviděl. Sedělo to na moskytiéře a mělo to tak deset (spíš patnáct) centimetrů v průměru. A že už jsem viděl nějakého bmyzu. Tenhle zřejmě stál modelem, když vymýšleli podobu „Vetřelce“. Placaté tělo, dlouhé silné pavoučí nohy, dlouhatánská tykadla a vepředu něco, co vypadalo jako dvě traverzy nebo pahýly kostí (klepeta). Něco mezi krabem, strašilkou, pavoukem, štírem, švábem (a savčí kostrou). Hnus. A to já mám bmyz rád. Každá ženská z Evropy by musela okamžitě omdlít. Tipoval bych to na nějaký druh ceylonské strašilky, ale taky to mohlo přiletět odněkud ze vzdálenějšího vesmíru. Byl bych nerad, kdyby se to vrátilo. Poměrně rychle to totiž někam zdrblo, když mě to vidělo. Sumanatise – mnich ze sousední kutti – někam odjel. Prý někde něco učí. Při gillan passe se nás Loku hamuduru zeptal, jestli bychom nechtěli přijít na ranní pudžu. Když jsme řekli,

že tou dobou meditujeme, tvářil se, že meditace je důležitější. No, popravdě to zatím většinou zaspím. Dobrou noc.

P.S.: Gekoni mi nakadili do křesla.

Nenapadlo by mě, že mě takhle může vylekat hmyz. Mě, který ho v dětství sbíral, četl o něm knihy, čím ošklivější, tím byl zajímavější. Mě, který ještě dnes se zaujetím obrací kameňy a prohlíží si, co žije pod nimi. A najednou tohle zjevení. Lekl jsem se, jako by to bylo něco zlověstného, jako pozdrav z pekla. Něco ze mě vyšlo a teď to bezradně sedí na moskytiéře. Je to přece obyčejný hmyz, proč ho vnímám tak středověce? A kde to vůbec bydlí? Za mou postelí? Kde to teď je? Svítím pod postel, nic. Ctihodný Bandhukusala mi vypráví, že něco podobného bylo i u něj v kutti.

24. 11. 2002

Dnes jsme na ostrově přesně měsíc. Napsal dopis Mistrovi. Vypral roucho a ručníky. Dostal další robožku a baterku. V noci a ráno chladno. Už druhý den neprší. V lese je živo – opice, pták vypadající jako tukan, letící velikánský modrý brouk. Dnes jsem vstal v pět a zkoušel meditoval. Bylo to trápení. (Usínal jsem.) Včera jsem zalepil díry v moskytiéře a hned je to lepší. Moskyti tu koušou i přes den. Byli jsme s Bandbukusalou na procházce v údolí s rýžovými poli a velkým termitištěm. Kvetly tam keře podobné kapradinám. Procházeli se tam pávi, na drátě seděl ledňáček, v potoce plavaly rybky. Pak jsem zametal kolem kutti a hlavní cestu klášterem. Když jsem přišel z večerní pudži, zase mi seděla na moskytiéře ta obluda. Asi tu bydlí. Vypadá jako velikánský vousatý pavouk s klepítky. Už mi nepřipadá tak hrozná. Ale pořádně jsem zalomcoval postelí, aby se už nevracela. Pak mi jí bylo líto. Nic mi neudělala. Vždycky večer tu jen sedí a smutně kroutí tykadly. Pak se rychle

a decentně odklidí za postel, aby mě pohled na ni neobtěžoval. Vlastně je docela fajn. Nemůže za to, že je tak hnusná. Ostatně já taky nejsem z jejího pohledu nic pěkného. Dobrou.

Rohožky jsou tu jemné, látkové, na bosé nohy. Jednu mám přede dveřmi, jednu pod psacím stolem, jednu vedle postele a jednu před křeslem. Pokládám si na ně nohy, aby mě nestudila betonová podlaha. V dopise Mistrovi jsem barvitě popsal rvačku mezi mnichy a napsal, že to máme pod kontrolou. Pravda je, že se mi tu na rozdíl od ctihodného Bandhukusaly líbí. Stěžuje si, že v lese je moc šero, že není žádný rozhled, protože všude jsou stromy. Já si tu připadám jako v útočišti. Zním to místo ze snů. Když jsem prchal před zlem, prchal jsem do míst hrozivých, nepoznaných, kam se za mnou zlo neodvážilo. Říká se tomu vyhánět čerta ďáblem. Ale ten les, hluboký, věky opuštěný, mrtvý les mi nikdy neublížil. Poskytl mi náruč plnou šera, teplou a vlhkou. Nabídl mi své houštiny k proniknutí, řeky k plutí, stezky k putování, místa bez času k žití. Až teď, když jsem poznal tropický les, vím, kde jsem to byl. Kde jsem nahý žil tisíce dní jako vteřinu. Les bez času. Jako tady v Puhulwalle. Skrytý pod obrovskými korunami stromů, skrytý mezi v zimě kvetoucími keři zametám stále padající listí.

25. 11. 2002

V noci to v kutti pěkně žije. Na chodbě jsem objevil další dvě obludy. Velkou a malou. Na záchodě seděla ropucha. Ráno jsem ji musel vyndat štetkou z mísy. O gekonech nemluví. Zase tu byl ten motýl s noční krajinou na křídlech. Ráno na chodbě podezřelá hovínka. Dveře se začaly samy otevírat. Asi jak pracuje dřevo. Musím je zastrkávat složeným papírem. Odpoledne, když jsem chtěl začít meditovat, přišel za mnou jeden laik, klaněl se, něco sinhálsky vysvětloval a ukazoval nahoru k vibáře. Mluvil dlouho (sinhálsky) a zdálo se, že naléhavě. Vyrozuměl jsem, že mám jít s ním. Oblékl jsem si čivaru

a šel. Obcházel další kutti. Šel jsem tedy k vibáře, ale tam nikdo. Opakoval slovo „game“, „gamesi“, což znamená vesnice. Přišli sem snad za námi nějakí vesničané? A proč nejdou dál? Nakonec jsem to vzdal a šel medítovat. Večer jsem se dozvěděl, že odjížděl zpátky do své vesnice a přišel se jen rozloučit. Odpoledne jsme byli s Bandhu na procházce přes ryžová pole naboru do kopců nad kaučukovníkový háj. Věčně zelené kopce. Srílanská příroda. Jedno místo mi trochu připomínalo Kavčí hory v Praze, kam jsme si jako děti chodili brát, jenže tam nebyly palmy, banánovníky atd. Bandhu se večer přišel podívat na mou obludu. Seděla na chodbě, ani se nesnažila utéct. Pořádně jsme si ji prohlédli, pak otevřeli dveře a vymetli ji do tmy. Nepochybují, že se vrátí.

Všechny své denní a noční činnosti se snažím podřizovat meditaci. Chůze, mytí, spaní, zametání... S koštětem v ruce si komentuju: „Tažení, nesení, tažení, nesení...“ „Slyšení, čichání, vidění, teplo, chlad, chuť, dotyk.“ Střídám meditaci vsedě s meditací kráčení. Tři, čtyři, pět hodin denně. Sedím pod moskytiérou obsypanou věčně hladovými moskyty. Energie.

26. 11. 2002

V noci divný sen o tátově minulosti. Byl to úplný příběh s několika rovinami dějů. Mohlo by se to jmenovat: Co jsem o tatínkovi nevěděl. Nebo: Žil jsem v bludu. Ráno jsem byl na pudže. Celkem příjemné, až na pár štípanců od moskytů, a mysl se pořád vracela k tomu snu o otci a mém studiu na vysoké škole. Snažil jsem se nechat ji, ať si myslí. Po ranní dání nám s Bandhu mniši ukazovali, jak se barví róba kůrou z nějakého stromu (mabagonu). Chtěl jsem chodit čankamanu, ale přišel mnich Buddhawansa, který je tu na návštěvě z Ellakandy, a chtěl si povídat. Bavili jsme se taky o ctihodném Mabási Sayadó (světově uznávaný meditační učitel, učitel mého Učitele). Zeptal se mě, co teď Mabási dělá. Tak jsem mu řekl, že už

je dvacet let mrtvý. Zajímavé. Po obědě mi mniši obarvili čívaru a dvě andany. Chtěl jsem jít medítovat, ale přišel Bandhu, že u krmítka jsou pávi, jestli bych mu je nenadebhal k focení. Když jsem u ctihodného Bandhukusaly, někdy se mi zdá, jako by měl radost, když se mi něco nezdaří nebo když někam přijdu pozdě. Málokdy si odpustí poznámku typu: „Mniši už se po tobě ptali.“ Nebo: „Čekáme jen na tebe.“ Možná že je to jen můj dojem, já v tom taky pěkně lítám. Myslím, že si můžeme pomoci. Když jsme se s Bandhu vrátili z procházky, zkoušel na mě ten mnich Buddhawansa z Ellakandy, kde že jsme to jako byli, že to musela být pořádná procházka, když trvala skoro hodinu. Řekl jsem mu, kde jsme byli, co jsme dělali a že musím zametat. Víc jsem se s ním nebavil. Asi je to trochu pitomec. Při večerní pudže ukradl nějaký pes Bandhukusalovi obě pantofle. Chudák Bandhu, navíc mu dneska nebylo dobře...

Trochu přšlo. Psi se stáhli k viháře, kde byla večerní pudža. Když jsme vycházeli, přiběhl jeden z nich a sebral pantofel ctihodného Bandhukusaly. Bandhu se za ním rozběhl, ale pes se mu ztratil v lese. Bandhu to vzdal, ale než se stihl vrátit pro zbývající trepku, pes ukradl i tu. Mniši se tomu smáli ještě za týden. Nevím, jestli se dá mluvit o ponorkové nemoci. Jsme každý úplně jiný a jak se v nás začínají uvolňovat všelijaké bloky, lezeme si s Bandhukusalou někdy na nervy. Není to ale nikterak nad naše schopnosti dovedného zvládnání. Vědomí síly. Každý den se aspoň chvíli učím sinhálská slovíčka. Docela to jde.

27. 11. 2002

Opatrně zametám. Co všechno bych mohl vymést zpod postele nebo křesla. Křídla velkého motýla, gekoní hovínka... Jakého tvora, zbytky po noční hostině... Když v pět ráno zapípal budík, spal jsem sladce a rozhodl se, že nepůjdu na ranní pudžu. Pak začali klepat začátek a mně se v kutti samy otevřely dveře. Tak jsem se zvedl a šel. Rozespale zamotaný do róby, na záchodě

jsem se praštil do hlavy. Na Bandhuovu poznámku u ranní dány, že se mi ty ranní pudži nějak zalíbily, jsem nereagoval. Dopoledne dána v rodině. Santavibáří dal mě a Bandhu labvičku citronely (proti moskytům). Odpoledne spaní, meditace, čankamana-návštěva u Bandhu. Když jsem tam byl, náhle vlezl do kutti had. Bandhu ho vymetl koštětem. Had před kutti strčil hlavu do nějaké díry a před našima očima sežral žábu nebo myš, která tam byla schovaná. Mnich ze sousední kutti řekl, že není nebezpečný, a pak ho zabnal koštětem do lesa. Vzpomněl jsem si na sen o pláčatech, která jsem rozpustil vpuse.

Tedy mě znovu napadlo, že každé objevení hada může něco znamenat. Nevzpomněl jsem si sice na sen ctihodného Dithikusaly, ale pamatuji si energii té chvíle, kdy se had objevil. Pili jsme čaj a Bandhu najednou povídá: „Hele, von mi sem leze had.“ „No jo, leze,“ povídám já a pozoruji voskově hladké tělo prosmýknuvší se přes práh. „Já ho tady ale nechci,“ povídá Bandhu. „Tak ho vyhod.“ Bandhu bere koště a šátrá za postelí. Had syčí... Mám rád cesty k dájakům domů. Cesta mezi rýžovými poli jako ve snu plná štíhlých bílých volavek a obrovských černých buvolů. Ostře zelená džungle plná krásných snědých lidí v bílém, plná domečků. Auto nadskakuje, přidržuji si mísu a vějíř. Mlčící mniši. Dobrotivost.

28. 11. 2002

Řekl jsem Bandhu, že je důležité mít radost z úspěchů druhých, i když jsou větší než ty moje. Večer jsem to při pudže mohl prožít na sobě, protože ctihodný Bandhukusala už uměl recitovat zpaměti věci, které neumím. Umyl jsem si nohy a namasíroval sidbalepou. Včera v noci přšelo. U záchodu spal pes. Když jsem šel čurat, zvedl se a odešel. Zůstal tam po něm smrad. Večer při pudže jsem si na to vzpomněl a hned jsem ten smrad ucítil. Myslím, že ležel u vchodu do vibáry. Při gillan

passé se mniši bavili historkou, jak jsem nerozuměl chlapíkovi, který se se mnou přišel rozloučit. Taky se mě ptali, jestli se mi tu dobře medituje. Ano, dobře. Bandhu odbarvil pracně obarvenou róbu. Nevěděl, že se nesmí prát v mýdle. Myslím, že jsme tu často zdrojem zábavy. Je tu klid. Když jsem odpoledne zamestal, začínalo pršet. Chtěl jsem to stihnout, tak jsem makal. Přistihl jsem se, že takhle usilovně jsem už dlouho nic nedělal. Přišlo mi to nesmyslné a vyčerpávající.

Při barvení mnišské róby se kůra z mahagonu dlouho vaří v kotli nad ohněm v rohu místnosti. Nechá se vychladnout a slije se. Viděl jsem, jak mniši vařili látku v takto připravené barvě. V našem případě složili čívaru do pruhu, polévali barvou a silou stáčeli do válečku. Ten pak různě poklepávali a formovali. Totéž provedli s andanou. Róba se pak nechala uschnout na slunci. Pokud nesvítí slunce, nic v tropech neuschne. I když jsem ji pral bez mýdla, róba pokaždé pustila velké množství mahagonové barvy, která vypadala trochu jako krev. Pokaždé, když v noci vyjdu ven před kutti, jako by se na mě džungle dívala. Tma stojí proti mým očím na všech stranách stejně napjatě, jak je hluboká.

29. 11. 2002

Přestávají se mi zdát hloupé mrtvé sny. Z příjemných se mi zas nechce. Někdo odnesl palmový kmen, který ležel před mou kuttí. Dneska mi opice div neskákaly po střeše. Včera se v klášteře objevil další divný mnich. Něco na mě mluvil sinbálsky, klaněl se mi a Bandhu taky. Má na tvářích kotlety. Mniši ho většinou ignorovali.

Hloupé mrtvé sny, v nichž mě navštěvují dávno mrtví lidé. Nedá se s nimi moc mluvit. Vedou si pořád svou, mluví a pohybují se pomalu, jako by nebyli. Odcházejí. Jako by končilo období přechodu mezi starým a novým životem, všechno se zpřuzračňuje. Začínám být mnichem.

30. 11. 2002

Přijeli mniši z Weduwy a s nimi Mistr – ctihodný Kusalánanda a taky bílí mniši ctihodný Dithikusala, ctihodný Áčarakusala, ctihodný Pavesakusala a ctihodný Ákásakusala. Mistr nás chce odtud odvézt. Jednoho během tří dnů a druhého 20. 12. Vybral jsem si, že zůstanu až do dvacátého. Líbí se mi tu. I když klidný meditativní život bude teď na chvíli v troubě. Byli jsme na výletě asi na pěti místech. V zapadlé lesní aranyi jménem Puwak Gabamadita. Prales, na záchodě netopyři, v potoce krabi, stromy jako věže. Potom jsme byli u obrovské, asi padesát metrů vysoké sochy Buddhy. Někteří mniši říkali, že je to kýč, ale mně se tam líbilo. Viděli jsme gejzír na břehu oceánu. Pak další sochu Buddhy, o trochu, ale ne o moc menší. Pod oběma byly vystavěny panteony znázorňující Buddhův život. U druhého byly ztvárněny i pekelné světy, sochy v životní velikosti, množství obrazů. Večer jsme dojeli na nejjižnější cíp Srí Lanky. Na tomto místě jsou hinduistické svatyně a pasou se tam posvátné krávy. Bylo mi dobře. V Puhulwalle zůstává ctihodný Ákásakusala. Bude s námi dělat rozhovory, jak na tom jsme. U hinduistických svatyní z Bandbukusaly vypadlo, že má nejradši bohyni Kálí. Ta je strašlivá. Mnoho hlav, mnoho rukou, v každé nějaký vražedný nástroj, a kolem krku náhrdelník z lebek. Ctihodný Kusalánanda speciálně nám dvěma ukazoval boha, který je nebezpečný při magii. Když budu mluvit o meditaci, tak jen se ctihodným Ákásakusalou. V Puwak Gabamaditě byl bezký barevný leguán a taky pijavice.

Byl to krásný den, nádherný výlet, i když mě vytrhl z meditačního soustředění. Byl tu klid plný lásky a pochopení, známé tváře, silná místa v ostře zelené krajině se sluncem jako s dobrotivým bohem. Setkání starých známých už víc mnichů než bývalých laiků. Cestou jsme si povídali a trochu blbli. „Otevři to okýnko, zavři ho, otevři...“ diktoval si Mistr a já zavíral a ote-

víral okýnko mikrobusu sem tam a tvářil se důležitě, smáli jsme se tomu, ostatní na nás koukali trochu udiveně. Z výše u Buddhovy hlavy jsme s Dithikusalou pozorovali vodní želvy v bazénu, tiše spolu mluvili o tom, co prožíváme a jak je nám dobře. Klidní mniši na Cestě. Vzpomněl jsem si, jak jsme ještě před ordinací chodili po Hostýně a nakupovali nejnutenější vybavení na Srí Lanku. Toho večera jsem nevěděl, proč zrovna mně a Bandhukusalovi ukázal mistr hinduistického boha, který je nebezpečný při magii. U Bandhu mi to divné nepřišlo, ten se svým zájmem o magii netajil, ale proč ho ukazoval mně? My Buddhovi mniši se před oltáři božstev neklaníme. Ten, kdo naplňuje ušlechtilou osmičlennou stezku, je nad bohy. Bandhu mě svým obdivem k temné bohyni Kálí nepřekvapil. Zdržování se na tmavých stinných místech je vlastností štírů. Bandhu je silný. Myslím ale, že ti, kteří nesou světlo lásky, jsou silnější. Setkání v poslední listopadový den, nikdo z nás nevěděl, že takovéhle poslední.

1. 12. 2002

Prvního prosince a všude zelené stromy, květy na keřích, teplo, chodím bos jen v andaně a čivaře. V Česku takhle bývá v parném létě. Až na to, že po stromech neskáčou opice. Se ctihodným Ákásakusalou jsme reflektovali náš pobyt v Pubulwalle. Reflektovali jsme svůj denní rámec a meditaci. Bylo mi to trochu nepříjemné, cítil jsem neklid a chvílemi si připadal jako zkoušený školák. Mluvil jsem o svém meditačním pokroku i před Bandhu, ale myslím, že se tomu nedalo vyhnout. Také večer při gillan passe jsem se zmínil o některých zážitcích s lucidním sněním a zážitcích z dětství (lucidní snění a meditativní dýchání nimmita dechu jako padajících balvanů). Měl bych být zdrženlivý a netroubit všechno, co jsem prožil. Myslím, že s tou meditací to bylo nutné. To dětství a snění nevím. Bylo to všechno vyčerpávající a klid, soustředění, všímavost, všechno

šlo do háje. Meditace podle toho vypadala. Ale možná to bylo cennější, než si myslím. Měl jsem radost, že i přese všechno jsem stačil zamést kolem kutti.

Ctihodný Ákásakusala je bhikkhu, starší mnich řádu Áyu Kusala, má právo vést s námi takové rozhovory, pověřil ho tím Mistr. Sedíme ve třech u pagody, pijeme limonádu, kterou nám daroval Loku hamuduru Sumangala, a povídáme si. První den, druhý, až po ten dnešní. Co jsme v Puhulwalle dělali, jak jsme žili. „Proč neděláš meditaci klidu, proč děláš všímavost a vhled, když nejsi v intenzivním meditačním programu?“ Bandhu vysvětluje, že práce s poruchami je tak pro něj snazší, já se odvolávám na psychohygienu a zastávám se Bandhukusaly, že mně také označování poruch jako vedlejší meditační předměty víc sedlo, jako jemnější, přátelštější. Proč ale vlastně já nejedu ten klid, napadlo mě večer. Najednou si začínám myslet, že ta otázka nemířila ani tak na Bandhu, jako na mě. Pak tu myšlenku zavrhnuji, ale rozhodnutí přejít z Ariyavihára do Dibbavihára přesto přijímám. Vykecat na sebe víc, než je nutné, to byla vždycky moje slabina. Večer, když se mezi námi mnichy Áyu Kusala atmosféra uvolní, mluvíme o všem možném. Mluvíme o pánovi snu, o polykání skal. Ákásakusala mluví o branách, o tom, co si neseme s sebou. Bandhu mlčí a poslouchá. Sinhálští mniši po nás pokukují, čeština je pro ně exotická. Stoupáme ve tmě vzhůru klášteřem a já podél stezky tuším hadí přítomnost. Nad mou kutti se svítí. Tma v klášteře je tichá a měkká.

2. 12. 2002

Stále nesněží. Stromy jsou věčně zelené, na jednom z nich sedí opice. Bandhu má pořád plíseň, tak jsem mu dal svůj Myfungar. Začal jsem meditovat samatha (klid). Myslím, že jsem udělal dobře. Odpoledne feedback Ákásakusalovi. Některá slova, myslím, byla zbytečná a také jsem mu to hned řekl. Přesto jeho návštěvu považuji za důležitou. Probrali jsme naše plány

s Loku hamuduru Sumangalou. Byl tam také ctihodný Santaviháří, aby překládal. Moc mu to chudákovi nešlo. Ale oba byli skvělí. Ákása mi daroval knížečku s názvem *Words on Courage* (Slova odvahy). Napřed mě napadlo, že mě špatně odhadl. Ale teď jsem si uvědomil, že tu skoro tři neděle budu sám. Tak to zas tak špatný nápad nebyl. Zítř ráno s Bandhu odjedou. Odpoledne a večer neklid, rozhozenost. Meditace při pudže to trochu spravila. Vrátil se můj soused Sumanatise. Měli jsme oba radost. Ctihodnému Učiteli napiši, až bude co psát. Nebo mu to po dvacátém všechno řeknu. Za *Words on Courage* jsem Ákásovi dal knihu s rozpáraným chlapem. Nevím přesně proč, ale sedlo mi to tak. Jmenuje se *Buddhist meditation in nuclear age*. Možná kvůli aničča (pomíjivosti).

Proč vlastně máme z Pulwally odjet? V lednu většina mnichů Áyu Kusala odlétá do Barmy a ti co zůstávají, by měli obsadit místa, kde se řád Áyu Kusala tradičně zdržuje, aby měli mniši po návratu z Barmy kam jít. Bandhukusala a já bychom měli jít do vesnice Kananwila u města Horana v centrální Srí Lance, kde má poustevnu náš Mistr. Tam přebývat a udržovat vztahy s laickou obcí až do jeho návratu. Ctihodný Dithikusala se přestěhuje do kláštera Tapowanne v horském městečku Kanddy, kde je dobře zařízené kutti Áyu Kusala. Ctihodný Pavesakusala zůstane ve Weduwě a ctihodná Vajira v centru Lanka Vipassana v hlavním městě Colombu. Můj soused ctihodný Sumanatise pobýval v džunglí obklopeném klášteře Puwak Gahamadita, kde jsme byli s mnichy z Weduwy na návštěvě. Něco tam prý učil, ale co, to mi sinhálští mniši při své angličtině nedokázali vysvětlit. Ákásakusala se několikrát ptal, jestli už jsme psali Mistrovi, že on mu ze začátku psal skoro denně. Trochu mě ty narážky otravovaly. Mistra jsem viděl před třemi dny a psát mu budu, až bude co. Pokud vůbec. Nenapadlo mě, jak brzy si na tyhle věty vzpomenu. Fotografie rozpáraného člověka na pitevním stole je opravdu silná. Měl jsem v plá-

nu nalistovat ji, kdykoli by přišla těžko zvladatelná smyslná žádostivost, což se mi zatím jako mnichovi nestalo. Tělo je opravdu kožený vak plný nejrůznějších nečistot (jak říká Mistr: „kožený pytel plný sraček“). Na té fotografii je to dobře vidět. Ákása na to chvíli koukal, pak řekl, že to je teda síla. Knihu sbalil a šel.